

SVL

Studering för en bättre morgondag

Finlands studentkårers förbunds politiska policydokument

Innehåll

Innehåll	2
Inledning	3
Värderingar	4
Samhället	5
Finland som välfärdsstat	5
Ett jämlikt arbetsliv	6
Ett klimatvänligt och hållbart samhälle	9
Universitetet	12
Det finländska bildningsuniversitetet	12
Utbildningsvägar och jämlikhet inom utbildning	14
Studentcentrerat lärande och studieförmåga	20
Högskolesystemet och examina	23
Universitetsstuderanden	27
Vettig inkomst för studerande	27
Studentluncher och måltidsstöd	30
Högklassiga studentbostäder till rimliga priser	30
Studerandehälsovård och SHVS	32

Inledning

Finlands studentkårers förbund arbetar med politiskt påverkansarbete för studerande, för det finska samhället och för en bättre värld. Det här dokumentet definierar riktningen för FSF:s verksamhet och har förbundets värderingar som utgångspunkt. FSF:s mål är att försvara bildningen, vara en föregångare samt att bygga en internationell och jämlik värld. Förbundets styrelse och personal är ålagda att följa policyn i sitt arbete.

Vi har grupperat de viktigaste frågorna för FSF:s påverkansarbete under tre teman: universitetet, samhället och universitetsstuderanden. Varje avsnitt inleds med en beskrivning av vad FSF vill uppnå med sitt påverkansarbete. Utöver beskrivningen av målbilden så definierar policydokumentet även konkreta mål för intressebevakningen. Genom att uppnå de målen närmar vi oss visionen.

Policydokumentet är i kraft tills vidare. Styrelsen eller medlemskårerna kan ta initiativ till att ändra policyn. Målbilden är avsedd att vara en hållbar och långvarig målsättning. Målsättningarna för intressebevakningen lever i sin tur över tid och uppdateras då det politiska läget förutsätter det.

Utöver att policydokumentet strategiskt styr den intressebevakning som studentrörelsen – som utgörs av studentkårerna och FSF – utför så är det även en definition av oss. Studerande ska stärka sin position som byggare av det framtida Finland. Studentrörelsen behöver ha en kontinuerlig beredskap att själv utvecklas för att kunna utveckla världen omkring oss. Målet för studentkårerna och FSF är att komma studerandena närmare och att arbeta för studerandena, så att de i sin tur under sin studietid och efter att de tagit sin examen kan bygga en bättre framtid.

Värderingar

De viktigaste frågorna för FSF är bildning, föregångarskap, internationalism och jämlikhet. De här värderingarna utgör en stabil grund för vår verksamhet och är de som såväl det dagliga arbetet som mer långsiktig intressebevakning bygger på.

FSF

- talar passionerat för **bildning**.
 - Bildning innebär att ha ett öppet sinne och förmågan att lyssna, skapa, att lära sig och att förstå. Utbildning och studentaktivism är en väsentlig del av ett bildningsideal som konstant lever.
- är en modig **föregångare**.
 - Att vara en föregångare innebär att utmana det gamla och skapa nytt. Studerande bygger fördomsfritt en bättre morgondag.
- arbetar för vidsträckt **internationalisering**.
 - Den akademiska gemenskapen för samman människor över gränser. För att samhället genuint ska vara internationellt förutsätter det mångfald och att utan diskriminering möta kulturer.
- står upp för **jämlikhet**.
 - Jämlikhet är grunden till ett starkt och välmående samhälle. Alla ska ha lika rättigheter och möjligheter att förverkliga sig själv och påverka sin gemenskap enligt egen förmåga oavsett bakgrund. FSF är därmed en feministisk och antirasistisk organisation.
- bygger en **hållbar** framtid.
 - Hållbarhetsvärden genomsyrar hela vår organisation. Det handlar om ekologisk, social, kulturell och ekonomisk hållbarhet. Vi påverkar starkt för att motarbeta klimat- och biodiversitetskrisen samt andra klimatproblem i vår egen verksamhet och i samhället. Social och kulturell hållbarhet möjliggör en mänsklig, fri och etisk verksamhet för individen och gemenskapen i dag och i framtiden och säkerställer att kulturerna bevaras och utvecklas från en generation till en annan. Ekonomisk hållbarhet säkrar framtiden såväl för vår verksamhet som, ur ett bredare perspektiv, för den finska välfärdsstaten.

Samhället

Finland som välfärdsstat

Den finska välfärdsstaten grundar sig på en omfattande socialförsäkring som omfattar alla medborgare, samt på offentligt finansierade välfärdstjänster. Välfärdstjänsterna skyddar och stöder medborgarna då deras livssituation förändras, till exempel till följd av arbetslöshet, att bilda familj, sjukdom, eller någon annan plötslig förändring. Ingens välbefinnande eller utkomst får vara beroende av välgörenhet och får inte påverkas av individens kön, etniska bakgrund, nationalitet, sexuella läggning, politiska åsikter, funktionshinder eller andra personliga egenskaper. Välfärdsstatens tjänster och inkomstöverföringar ska i första hand finansieras genom skatter och allmänna försäkringsavgifter.

Beskattningen ska vara socialt rättvis, omfattande och jämna ut inkomstskillnader. De som drar den största ekonomiska nyttan av högre utbildning deltar i att finansiera välfärdsstaten genom en progressiv beskattning. Beskattningen samt företags- och energistöd ska styra till konsumtion och produktion som är hållbara socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Kampen mot den grå ekonomin och skatteflykt ska anslås tillräckliga resurser. Aggressiv skatteplanering ska motarbetas genom lagstiftning. Finland ska vara i främsta ledet för att främja globalt ansvarstagande och utvecklingssamarbete. Finlands anslag för utvecklingssamarbete måste höjas till 0,7 procent av bruttonationalprodukten. Och andra kostnader som på ett konstgjort sätt höjer budgeten för utvecklingssamarbete. Medlen ska allokteras så att även medborgarorganisationer kan använda dem. Ett centralt tema i utvecklingspolitiska program ska vara utbildning. Finland ska verkställa de målsättningar för hållbar utveckling som FN satt upp och som definieras i resolutionen Agenda 2030. Agenda 2030 bör också synas brett i Finlands statsbudget. Finland ska förbinda sig till att effektivt implementera klimatlagen och till betydande utsläppsminskningar.

Samhället ska vara fritt från diskriminering och främja jämlikhet. Rasism och ojämlikhet får inte tolereras och aktiva åtgärder ska tas mot sådant. Ett jämlikt samhälle bygger på att vi är medvetna om normer och strukturer som påverkar hur människor agerar. Människor ska ha lika möjligheter att förverkliga sig, oberoende av etnisk, socioekonomisk eller personlig bakgrund, övertygelse, fysisk eller psykisk funktion, kön eller sexuell läggning.

Internationalism och kulturell mångfald ska värdesättas som centrala element av den finländska välfärdsstaten. Finland har inte råd att stänga sina gränser för internationella experter, tvärtom måste vi hjälpa dem att finna sig till rätta i Finland.

Finland ska vara aktivt inom Europeiska unionen. Europeiska värderingar, såsom fri mobilitet och rättsstatsprincipen, är centrala för vår identitet. Den Europeiska unionen måste bära sitt

ansvar då antalet asylsökande ökar och satsar på ett unionomfattande effektivt system för mottagande och att utveckla integrering. Europeiska unionen ska vara en föregångare inom den internationella klimatpolitiken. Finland påverkar aktivt den social- och utbildningspolitik som bedrivs inom Europeiska unionen. Medlemsstaterna ska även framöver ha befogenheterna inom de här ämnesområdena, i enlighet med närhetsprincipen. EU:s institutioner har en viktig roll i att främja utbildning som en grundläggande rättighet och som en kollektiv vara. FSF lobbar inom EU både självständigt och i samarbete med European Students' Union (ESU) och andra intressegrupper.

Ett jämlikt arbetsliv

Det ska gå att flexibelt kombinera studier och arbetsliv när den studerande själv väljer detta. Ett rättvist, högklassigt och produktivt arbetsliv förutsätter att man starkt främjar jämlikhet och lika rättigheter för de anställda till exempel i fråga om lönesättning och arbetsvillkor. Arbetskulturen i vårt samhälle ska främja ork i arbetet, kunskap att verka i en arbetsgemenskap och kreativitet samt uppmuntra till gott ledarskap. De arbetsinsatser som partiellt arbetsföra personer bidrar med ska uppskattas i arbetslivet och som nyttiga för samhället på samma sätt som den arbetsinsats som heltidsarbetande personer bidrar med.

Vardagen för internationella studerande som studerar i Finland ska vara så smidig som möjligt, det ska erbjudas tillräckliga möjligheter att utveckla språkkunskaperna och hinder för att de ska kunna få jobb ska undanröjas. Internationella studerande ska i samband med sina studier få sådana nätverks- och arbetslivsfärdigheter som behövs i det finländska arbetslivet samt möjligheter att bekanta sig med finländska arbetsgivare och praxis för jobbsökande.

Arbetspensionssystemet ska trygga en tillräcklig försörjning efter arbetskarriären och behandla olika generationer jämlikt och rättvist. Ett hållbart system får inte säkerställas endast på bekostnad av de yngre generationerna.

Påverkansmål

- Arbetstagarnas organisering ska stödas och uppmuntras redan under studierna. Villkor, praxis och reformer i anslutning till arbetslivet ska förhandlas och avtalas mellan arbetsgivare och arbetstagare så att parternas jämlika ställning som avtalsparter säkerställs.
- Arbete under studietiden beaktas då nettostudietiden beräknas.
- Arbetskarriären ska anses börja från den första anställningen och inte först efter utexaminering. Arbetstagarna ska ha ett likvärdigt uppsägningsskydd.
- Kollektivavtalen och arbetslagstiftningen ska beakta behoven hos personer med atypiska anställningar. Även sådana anställningsförhållanden som inte definierar

något minimiantal timmar ska ge rätt till arbetslöshetsskyddsförmåner och avlönad sjukledighet samt möjlighet att vid behov ta emot annat arbete.

- Arbete med stipendier underlättas. Samordning av stipendieperioderna med social trygghet och utkomstskydd för arbetslösa ska vara smidigare än för närvarande.
- Studerande som får praktikstöd ska alltid ingå arbetsavtal utöver universitetens praktikavtal.
- Processerna för att söka arbete ska inte vara oskäligt långa och krävande.
- Vid rekryteringarna ska man i allt högre grad utnyttja positiv särbehandling och anonym rekrytering för att främja likabehandlingen av sökandena.
- Arbetsgivare bör uppmuntras och stödjas vid anställning av internationella studerande och nytexaminerade.
- Genom ett tillräckligt utbildningsutbud främjar universiteten studerandenas beredskap att grunda företag.
- Det måste utvecklas en stödform för kontinuerligt lärande. Stödformen ska göra det möjligt för alla att på lika villkor uppdatera kompetensen oberoende av bakgrund.
- Personer som är arbetslösa får studera utan begränsningar om personen vid sidan av studierna kan söka och är beredd att ta emot arbete.
- Alla medborgare ska ha rätt till inkomstrelaterat utkomstskydd för arbetslösa om de uppfyller arbetsvillkoret. Det ska inte finnas någon koppling mellan höjningar av det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa och höjningar av grundskyddsförmåner.
- Uppfyllande av det arbetsvillkor som det inkomstrelaterade utkomstskyddet för arbetslösa förutsätter bör utvecklas så att det bättre än i nuläget beaktar olika arbetsformer och sätt att arbeta.
- Personer som kan arbeta deltid ska erbjudas uppgifter som motsvarar deras arbetsförmåga och deras deltagande i arbetslivet ska stödjas.
- Internationella studerande som avlagt en högskoleexamen i Finland erbjuds automatiskt ett permanent uppehållstillstånd och det ska bli lättare att få finskt medborgarskap.
- Internationella studerande som får uppehållstillstånd på grund av studier beviljas automatiskt ett verktyg för stark autentisering för den offentliga förvaltningens elektroniska system.

- Praxis för uppehållstillstånd ska möjliggöra flexibla övergångar mellan studier, arbetsliv och företagande. De internationella studerandes rätt att arbeta utvidgas.
- Den totala kostnadsbördan för internationella studerande ska lindras också i fråga om uppehållstillståndsprocessen och försörjningskraven.
- Internationella studerande ska erbjudas tillräckligt med kurser i finska och svenska som ger grundläggande språkkunskaper, men som också förbereder för arbetslivet.
- Arbetsgivarna ska inte förutsätta sådana kunskaper i finska eller svenska som är högre än den allmänna nivå som arbetet kräver. Arbetsgivarna ska erbjuda tillräckliga möjligheter att utveckla språkkunskaperna. Det ska erbjudas stöd i arbetet för förvärvande av tillräckliga kunskaper i finska eller svenska, om sökandens språkkunskaper nästan når den nivå som krävs. Språkraven för uppgiften och ansökningsprocessen ska vara enhetliga.
- Oavlönad praktik bör förbjudas och för praktikerna ska betalas en lön som motsvarar arbetets svårighetsgrad.
- Det finns ett tillräckligt antal avlönade praktikplatser och arbetslivsbesök, eftersom de är ett viktigt sätt för studerande att bekanta sig med arbetslivet. Det här är viktigt särskilt för internationella studerande för att de ska integreras i det finska arbetslivet.
- Högskolorna ska erbjuda tillräckliga förutsättningar för att avlägga arbetspraktik under studierna.
- I pensionstillväxten ska man beakta avlagd högskoleexamen. Pensionssystemet ska sporra till utveckling av den egna kompetensen.
- Pensionsåldern ska i allmänhet vara kopplad till utvecklingen av den förväntade livslängden, men för att höja den faktiska pensionsåldern och förlänga arbetskarriärerna ska också den branschspecifika psykiska och fysiska belastningen av arbetet beaktas.
- Pensionsavgifterna höjs inte.
- I reformen av pensionssystemet ska man beakta behoven hos dem som arbetar i atypiska anställningsförhållanden samt den allt vanligare splittringen och osäkerheten i arbetslivet.
- I reformen av pensionssystemet ska man granska pensionsfondernas placeringar. Fonderna ska övergå från investeringar i fossila portföljer och aktier till mer hållbara objekt.

Ett klimatvänligt och hållbart samhälle

Följderna som mänsklig verksamhet har på klimatet och miljön, dvs. klimat- och miljökrisen, är bland de största generationspolitiska frågorna i vår tid. Det lidande, den osäkerhet och de kostnader som klimat- och miljökrisen medför hopas oproportionerligt på unga, kommande generationer och särskilt på människor och andra arter som har det sämst ställt globalt. Finland ska vara en föregångare i kampen mot klimatförändringen, driva en effektiv och ambitiös klimat- och miljöpolitik samt höra oberoende forskare och experter. och Finland bör satsa mer ambitiöst på forskning och innovationer som bekämpar klimat- och miljökrisen. Övergången till ekologisk hållbarhet och koldioxidneutralitet ska vara globalt rättvis, vilket därför kräver snabbare och kraftfullare åtgärder i väl utvecklade välfärdsstater, såsom i Finland. Finland måste också driva en mer ambitiös klimatpolitik såväl i internationella förhandlingar om klimat och biologisk mångfald som inom Europeiska unionen. Förändringen måste ske på ett socialt rättvist sätt mellan länderna.

Det allmänna ska ta huvudansvaret för att bekämpa klimat- och miljökrisen. En hållbar välfärdsstat kan inte byggas utan nödvändiga politiska beslut. Det offentliga beslutsfattandet ska ligga i linje med det gällande internationella klimatavtalet och sträva efter att begränsa ökningen av den globala medeltemperaturen till 1,5 celsiusgrader. Vid offentlig upphandling och konkurrensutsättning av den ska upphandlingens klimat- och miljöpåverkan beaktas och ekologiska aspekter och koldioxidsnålhet prioriteras högre. Samhällets skatte- och stödssystem ska göra hållbara val till de ekonomiskt mest lönsamma alternativen för såväl gemenskaper som individer. Vi ska ingripa i ohållbar verksamhet genom reglering. Det allmänna har till uppgift att säkerställa en socialt rättvis övergång till en mer hållbar välfärdsstat. I och med förändringar i samhället ska sådana befolkningsgrupper särskilt stödjas för vilka konsekvenserna av förändringarna medför risk för ojämlikhetsutveckling.

Kampen mot klimat- och miljökrisen begränsar sig inte bara till politiskt beslutsfattande. Alla sektorer i samhället, dvs. individer och såväl den privata som den offentliga och den tredje sektorn måste i sin verksamhet förbinda sig till att lösa klimat- och miljökrisen, och det är det allmännas uppgift att säkerställa detta. Samhället behöver en principiell förändring mot en mer hållbar produktion, globalt ansvarstagande och cirkulär ekonomi, bort från överkonsumtion och att förbruka naturresurser på ett ohållbart sätt. Utbildningssystemet som helhet, från småbarnspedagogik till högre utbildning, ger oss verktyg att förstå och lösa orsakerna till och konsekvenserna av klimat- och miljökrisen samt beredskap att arbeta för en mer hållbar framtid. Även framtidens arbetsliv måste på ett genomgripande sätt kunna svara på de utmaningar som klimatkrisen ställt oss inför. Att bekämpa klimat- och miljökrisen ska genomsyra samhället och dess funktioner, och därför måste varje bransch söka övergripande sätt att bekämpa den.

FSF bekämpar klimat- och miljökrisen modigt både genom att utveckla sin egen verksamhet i en mer hållbar och koldioxidneutral riktning och genom att kräva nödvändiga åtgärder av samhället och universiteten. Universiteten engagerar och lyssnar på studentkårerna i universitetens interna hållbarhets- och ansvarsarbete. Studentrörelsen ser till att den unga generationens och de studerandes röster blir hörda när beslut fattas om klimat- och miljökrisen, tar globalt ansvar och bidrar till att bygga en mer hållbar värld för kommande generationer.

Påverkansmål

- Forskning vid universitet spelar en större roll i bekämpningen av klimat- och miljökrisen. Klimat- och miljötemat ska prioriteras i framtida investeringar i forsknings-, utvecklings- och innovationsverksamheten (FUI).
- Utsläppskompensationer är det sista alternativet för att uppnå koldioxidneutralitet. Kompensationerna ska vara additionella och forskningsbaserade.
- Finland ska vara koldioxid neutralt senast 2035 och sträva efter att bli koldioxidnegativt. Koldioxidsänkor och koldioxidreserver ska ökas.
- Förlusten av biologisk mångfald i Finland måste hejdas till år 2030, och orörda och hotade ekosystem, såsom urskogar, måste skyddas och återställas. Vid planering av mark- och vattenanvändning ska de som orsakar skador på den biologiska mångfalden förpliktas att kompensera för dessa skador.
- Samhället ska övergå till helt hållbart och ansvarsfullt producerade fossilfria eller förnybara energikällor. Samhället ska göra dessa till det ekonomiskt mest lönsamma alternativet också för konsumenter, hushåll och företag, samt stödja deras tekniska utveckling och investeringar i dem.
- På lång sikt ska Finland helt övergå till förnybara energikällor. Kärnkraft är en del av övergången till en mer hållbar energiproduktion, och dess roll i decentraliserad energiproduktion är nödvändig.
- Användning av torv, olja, stenkol samt andra fossila energikällor i energiproduktionen ska förbjudas.
- Vi måste snabbt ändra samhällets skatte- och stödsystem så att de effektivt styr mot minskade utsläpp och att värna om miljön.
- Koldioxidneutralitet ska främjas i nationell trafik. Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig runt om i Finland med beaktande av studentstädernas och studerandenas särskilda behov. Bannätet ska utvecklas och fossilfria färdmedel eller färdmedel med andra former av ren energi bör vara det primära färd sättet inom landet.

- Flyget ska beskattas så att skatten så effektivt som möjligt minskar den klimatpåverkan som flyget orsakar. Finland ska driva linjen att införa en harmoniserad flygskatt på EU-nivå.
- Företagsstöd som är skadliga för miljön ska slopas. En förutsättning för företagsstöd ska vara att företaget främjar en mer hållbar framtid och ansvarstagande.
- Samhället ska möjliggöra ett hållbart matsystem som uppmanar människor att till största delen äta vegansk mat, med hänsyn till individuella specialbehov, och minska matsvinnet i livsmedelskedjorna och konsumtionen.
- Det ska vara obligatoriskt att märka konsumentprodukter med deras klimat- och miljöpåverkan för att underlätta en mer hållbar konsumtion.
- Konsumentprodukterna ska beskattas så att det är ekonomiskt lönsamt för konsumenter att göra klimatvänligare och mer hållbara val. Regleringen och beskattningen av service- och reparationstjänster ska göra det lättare att förlänga produkternas livslängd och minska livscykelutsläppen.
- Naturförstörelse ska kriminaliseras i den internationella brottmålsdomstolen (ICC).
- Reklam för fossila produkter och produkter som avsevärt påskyndar förlusten av den biologiska mångfalden måste förbjudas i Europa.
- De finländska universiteten ska vara koldioxidneutrala senast 2030. Universiteten ska eftersträva att nå koldioxidneutralitet i första hand genom att minska utsläppen och i andra hand genom att kompensera för utsläppen.

Universitetet

Det finländska bildningsuniversitetet

Universitetet är en autonom institution som har i uppgift att främja den fria forskningen och den vetenskapliga och konstnärliga bildningen, att meddela på forskning grundad undervisning och att fostra de studerande till aktiva medlemmar av mänskligheten. Universitetet känner sitt globala ansvar och främjar en hållbar och rättvis värld i kontinuerlig dialog med det omkringliggande samhället. Den fria finska bildningsstaten säkrar universitetens autonomi samt fri vetenskap och konst.

Högskole- och vetenskapspolitiken är långsiktig och överskrider gränserna för regeringsperioderna. Vikten av grundforskning och betydelsen av mångsidig vetenskap identifieras. Förutsättningarna för universitetsdemokratin tryggas och vid universiteten gäller principen om en jämn trepartsprincip.

Universitetsstuderandena är medlemmar i autonoma studentkårer. Kårerna har en viktig roll vid universiteten och i det omgivande samhället. Globalt ansvar är en del av studentkårernas uppgift och förbereder studerande för ett aktivt, engagerat och kritiskt medborgarskap. Centrala verksamhetsprinciper inom studentrörelsen är deltagande och internationalism. Studentrörelsen beaktar de studerandes mångfald och gör det möjligt för internationella studerande att delta i FSF:s och studentkårernas verksamhet.

Påverkansmål

- De studerande är representerade i alla universitetsstyrelser samt på lägre nivåer i förvaltningen.
- De internationella medlemmarna av universitetssamfundet är representerade i universitetets förvaltning. Studentkårens internationella medlemmar kan delta i alla studentkårens beslutsfattande organ.
- Man ska kunna delta i universitetens beslutsfattande på alla språk som examensprogram erbjuds på.
- När studerandemedlemmar väljs till universitetets och studentkårens beslutande organ ska urvalsprocessen vara transparent och valen ska beakta de studerandes mångfald.
- Uppföljningen av hur kunskapsmålen för hållbarhet och ansvarstagande nås ska ingå som en del av enkäter om respons och utexaminering.

- I kunskapsmålen för högskoleexamina ingår förståelse av att förverkliga globalt ansvar och FN:s målsättningar för hållbar utveckling i kontexten av utbildningsområdet, i att ändra organisationernas arbetssätt och i individens dagliga verksamhet.
- Offentligt finansierad forskning, undervisningsmaterial och förvaltningshandlingar är offentliga.
- Forskningsdata görs mer tillgängliga genom att man främjar öppen information i universiteten, omfattande behörigheter till databaser och öppnar bibliotekstjänster.
- Val av universitetens ledning sker med beaktande av principen om offentlighet. Valet sker på ett öppet och demokratiskt sätt, och också studerande deltar i processen.
- Principerna för ett tryggare rum samt rätten till fredliga demonstrationer och debatter ska tryggas vid universiteten.
- Upphovsrätten till studerandearbeten som utförts som en del av examen ska kvarstå hos studeranden. De studerande informeras om vilka rättigheter de har.
- Universiteten samarbetar inte med institutioner som är inblandade i kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Universiteten förbinder sig till etisk investeringsverksamhet och att inte investera i bolag inom fossil energi, vapen- eller tobaksindustrin, bolag som använder barnarbetskraft eller bolag som har verksamhet på olagligt ockuperade områden. Befintliga investeringar i sådana bolag avskaffas inom ramen för en skälig övergångstid.
- Universitetens finansiering ska även i framtiden till största delen grunda sig på statlig indexreglerad basfinansiering. Universiteten får inte vara beroende av villkorad privat finansiering.
- Finlands utbildningsnivå ska höjas så att den närmar sig OECD-jämförelseländerna. Ökningarna av utbildningskapaciteten ska finansieras fullt ut med basfinansiering och höjning ska inte eftersträvas genom att sänka kvaliteten eller svårighetsgraden för examina.
- Examensinriktad utbildning ska vara avgiftsfri oberoende av nationalitet.
- Universitetens finansieringsmodell ska vara förutsebar, transparent och man ska sträva efter att utveckla dess resultatbaserade karaktär.
- Finansieringsmodellens indikator för förstagångsstuderande ska slopas.

- Finansieringsmodellen ska belöna för kvaliteten på utbildningen, sysselsättning som motsvarar utbildningen, forskningens genomslagskraft, internationalisering, samarbete högskolorna emellan samt beaktande av hållbarhets- och ansvarsfrågor.
- Andelen av finansieringsmodellens kvalitativa indikatorer, såsom studentrespons, ska ökas.
- Universitetens finansieringsmodell och statliga kanaler för forskningsfinansiering stöder olika discipliner rättvist.
- Universiteten verkställer sina lagstadgade uppgifter utgående från sina egna profiler och strategier. Profileringen sker med respekt för universitetens autonomi.
- Studerande, professorer och annan personal är representerade enligt trepartsprincipen på alla nivåer av universitetets förvaltning och i alla skeden av beslutsfattandeprocesserna. Universitetssamfundets möjligheter att påverka stärks i universitetslagen.
- Universitetens förvaltning ska vara transparent, inkluderande och konsekvent. Offentlighetsprincipen för förvaltningen ska gälla även olika uppdrag vid universiteten.
- Alla medlemmar i den akademiska gemenskapen deltar i att utveckla universitetet. Alla grupper behandlas jämlikt och jämbördigt.
- Genomförandet av tillgänglighetsplanerna för högskolorna ska finansieras, följas upp och mätas.
- I främjandet av tillgängligheten och utvecklingen av universitetet ska man beakta avvecklingen av diskriminerande strukturer och strukturell rasism.
- Universiteten och staten ser till att de i grundlagen föreskrivna språkliga rättigheterna i de inhemska språken tillgodoses vid universiteten och att ställningen som undervisningsspråk tryggas för nationalspråken finska och svenska.
- Den branschspecifika terminologin utvecklas vid universiteten och tillsammans med andra aktörer (Vetenskapstermbanken etc.) med medvetenhet om termernas betydelse på de finsk- och svenskspråkiga studievägarna.

Utbildningsvägar och jämlikhet inom utbildning

Det finländska utbildningssystemet utgör en helhet från småbarnspedagogik till kontinuerligt lärande. Utbildning är ett viktigt verktyg för att öka den sociala rörligheten i samhället. Personliga egenskaper försämrar inte individens möjligheter att utbilda sig, utan genom att utnyttja intersektionalitet som verktyg garanteras var och en en möjlighet att utbilda

sig ända till högre nivå. Grundnivån och andra stadiet ger goda förutsättningar att söka sig till högskolestudier, och varje individ i utbildningen betraktas som en potentiell högskolestuderande. Finlands framtid bygger på den höga kompetensen i landet.

Påverkansmål

Lägre utbildningsnivåer

- Småbarnspedagogik, grundskola och andra stadiet ska vara avgiftsfria och de facto tillgängliga för alla och de anvisas tillräckliga resurser.
- Varje barn ska ha en subjektiv rätt till avgiftsfri, högklassig och flexibel småbarnspedagogik.
- Universitetsutbildade personer med lärarexamen inom småbarnspedagogik ska ansvara för småbarnspedagogikens och förskolans läraruppgifter som kräver pedagogisk kompetens. Vid steinerpedagogiska daghem ska ansvaret på motsvarande sätt ligga hos steinerpedagoger inom småbarnspedagogik.
- I utbildningarna för läroanstalternas personal, undervisningspersonal och handledare ska man stödja deras beredskap att ingripa i strukturell diskriminering för att utbildningssystemet ska kunna utvecklas så att det blir mer jämlikt.
- Kommunerna ska erbjuda förberedande utbildning och stöd i övergångsfaser inom utbildningen så att alla har tillräckliga färdigheter att övergå till andra stadiet och söka sig till högskoleutbildning.
- Man bör satsa på den allmänbildande undervisningen inom yrkesutbildningen och säkerställa en tillräcklig finansiering för utbildningen.
- Avgiftsfriheten ska omfatta läromedel och tillbehör som behövs för studier. Avgiftsfriheten ska fortsätta under hela den tid som det tar att avlägga examen.
- Småbarnspedagogiken och första och andra stadiet beviljas anslag för positiv särbehandling så att man längs hela utbildningsvägen kan stödja dem som behöver särskilt mycket stöd.
- På andra stadiet ska man satsa på regional jämlikhet.
- Unga ska under hela sin utbildningsväg få tillräckligt med handledning så att de kan göra välövervägda och informerade val under hela sin studieväg.
- Särskild uppmärksamhet bör fästas vid att underrepresenterade grupper deltar i utbildningen.

- Tillgängligheten hos konstundervisningen i grundskolor och gymnasier förbättras så att barn och unga med olika bakgrund har möjlighet att delta i grundläggande undervisning i olika konstarter, delta i betonad undervisning och få tillräckliga färdigheter för att övergå till högskolestudier i konst.
- Högskolorna och andra stadiets läroanstalter ska samarbeta intensivt för att studerande redan under andra stadiet ska kunna bekanta sig med högskolestudier och ha möjlighet att avlägga avgiftsfria högskolestudier.

Ansökan till högskoleutbildning

- Antagning till universitet ska huvudsakligen ske genom avgiftsfritt urvalsprov eller kursval, oberoende av studieframgång på andra stadiet. Studieframgång under andra stadiet kan ändå användas som antagningsfaktor inom sådana områden där den är särskilt lämpad för det. En led som är oberoende av studieframgången på andra stadiet ska även då bevaras som ett betydande antagnings sätt till universitetet.
- Poängsättningen vid antagning av studerande ska grunda sig på identifiering av relevant kompetens och mäta såväl lämplighet som motivation. Bedömningen ska vara professionell och transparent samt ta hänsyn till utbildningsområdets särdrag på ett jämlikt sätt.
- Poängsättningsmodellen för antagning på basis av betyg ska basera sig på viktning av relevant kunnande med avseende på branschen. Universitetet ska kollektivt ansvara för utvecklingen av antagningen på basis av urvalsprov och betyg.
- De kunskaper och färdigheter som efterfrågas i provet ska vara möjliga att förvärva utan ytterligare avgiftsbelagd utbildning.
- Urvalsprov ska i första hand ordnas som branschvisa riksomfattande gemensamma urvalsprov. Urvalsproven ska baseras på ett material som delas ut under urvalsprovet och/eller på ett kort avgiftsfritt förhandsmaterial. Urvalsproven ska inte enbart basera sig på gymnasiets lärokurs.
- Urvalsproven ska ordnas på ett tillgängligt sätt och de sökande ska erbjudas tillräckliga arrangemang för individuellt stöd.
- Urvalsproven inom samma branscher ska om möjligt genomföras som riksomfattande gemensamma urvalsprov. Systemet ska vara sådant att det inte finns något behov av preparandkurser. Det ska inte heller krävas oskäligt stora ekonomiska eller tidsmässiga resurser för att söka sig till högre utbildning via öppna universitetet.
- Digitaliseringen av urvalsproven ska genomföras på ett tillgängligt sätt. Informationssystemens tillgänglighet ska säkerställas och sökanden ska ha möjlighet

att låna en enhet för urvalsprovet. Digitaliseringen av urvalsproven och informationssystemens tillgänglighet beaktas i ministeriets anvisningar om tillgänglighetsplaner för universiteten.

- Den öppna universitetsleden får utgöra högst tio procent av den totala intagningen till universiteten. Tidsplanerade öppna universitetsleder ska vara avgiftsfria.
- Omfattningen av den öppna universitetsleden ska vara lämplig och den ska vara avgiftsfri att avlägga. Den öppna universitetsleden ska leda till studierätt för examensstudier. Det öppna universitetet ska inte vara en avgiftsbelagd väg för att kringgå antagningssystemet.
- Studerande på andra stadiet har möjlighet att avlägga universitetskurser på förhand, till exempel via digitala lärplattformar på nätet.
- Kvoter för förstagångssökande avskaffas. Kvoter för förstagångssökande är inte ett bra sätt att försnabba antagning till högskoleutbildning.
- Det får inte uppstå återvändsgränder i utbildningssystemet och hinder för att byta bransch ska avvecklas med beaktande av både inhemska och internationella studerande.
- Kvoterna för sökande med samiska eller svenska som språk ska bibehållas.
- Normativa könsuppfattningar, socioekonomisk status, medborgarskap, funktionsnedsättning eller tillhörighet till en minoritet får inte begränsa sökande till utbildning och yrke.
- Det är skäl att råda bot på att utbildning går i arv och att det förekommer segregation inom utbildning. Att ingripa i det ska vara ett centralt utbildningspolitiskt mål.
- Studierätt beviljas för hela den lägre och högre högskoleexamen och ska inte vara beroende av studieframgången.
- Det är smidigt och rättvist att söka till universitetsutbildning även med en annan examen på andra stadiet än finländsk studentexamen.
- Det ska bli lättare för utsatta grupper att kunna ta del av högskoleutbildning och det måste etableras strukturer som stödjer detta.
- Av internationella studerande från länder utanför EU och EES uppbärs inga behandlingsavgifter för ansökan.
- Antalet flyktingar och invandrare som avlägger examen på andra stadiet och högre nivån ökar och redan avlagda examina erkänns då tillämpligt.

Examensutbildning

- Studerandemobilitet inom examen och korsstudier mellan finländska högskolor är smidiga, flexibla och avgiftsfria för studerandena.
- Tydliga, transparenta och entydiga kunskapsmål ska definieras för all högskoleutbildning, från enstaka kurser till examen.
- Rättigheterna till bildning hos lärande med behov av särskilt stöd ska säkras genom att ge tillgängligt, tillräckligt och konsekvent individuellt stöd under hela studiegången.
- Högskolornas stödtjänster utökas för att utveckla tillgängligheten och förebygga ojämlikheten inom högskoleutbildning.
- Läroanstalterna får samla in endast sådana uppgifter om studerande som är väsentliga med tanke på antagningen av studerande och studieprestationen. Utlämnande av andra uppgifter ska vara frivilligt och så begränsat som möjligt, och användningsändamålen ska beskrivas för studerande.
- Studie-, examens- och befolkningsregistren ska ta hänsyn till rättigheterna för transpersoner, icke-binära personer och andra könsminoriteter.
- Det öppna universitetet ska inte bevilja högskoleexamina.
- Studierätten ska grunda sig på antagning av studerande, inte på studieprestationen.
- Processen för att ansöka om tilläggstid för att avlägga studierna ska vara tydlig och tillgänglig och får inte vara avgiftsbelagd.
- Om det skulle främjas längre än väntat i Finland bör tvåstegsstrukturen mellan kandidat- och magisterexamen genomföras på ett förnuftigt sätt som beaktar studerandes olika livssituation. Tvåstegsstrukturen får inte fördröja studierna eller belasta studerande.

Kontinuerligt lärande

- Möjligheterna att omskola sig under arbetskarriären ökar.
- Kostnaderna för kontinuerligt lärande får inte enbart ligga på den lärandes ansvar, utan ansvaret ska fördelas mellan individen, arbetsgivaren och den offentliga sektorn. Alla ska ha möjlighet att uppdatera sin kompetens, oavsett individens ekonomiska ställning eller anställningsstatus.
- Kontinuerligt lärande finansieras separat från basfinansieringen som fördelas via universitetens finansieringsmodell.

- Universitetet ger utexaminerade möjlighet att avgiftsfritt komplettera sin kompetens till exempel genom att bevilja nyutexaminerade studierätt för alumner. Nyutexaminerade internationella studerande ska ges möjlighet att avgiftsfritt komplettera sina studier i finska eller svenska.
- Alla vuxna, oberoende av bakgrund, livssituation eller socioekonomisk ställning, ska ha möjligheter till kontinuerligt lärande.
- Det öppna universitetet ger möjlighet att komplettera sin kompetens och att söka sig till högskoleutbildning i olika skeden av livet, också utan allmän högskolebehörighet.

Internationella studerande

- För studerandeaktivister som fallit offer för kränkning av mänskliga rättigheter ska Finland inrätta en kompletterande studiebaserad kanal för invandring för personer som är i behov av internationellt skydd.
- Utbildningssystemet ska också beakta studerande som är i behov av internationellt skydd och som har fallit offer för kränkningar av de mänskliga rättigheterna, och nya kompletterande antagningsleder ska skapas för dem.
- Kompetenskartläggningar för flyktingar och asylsökande genomförs så fort som möjligt efter att personen anlänt till Finland.
- Integrationsutbildning ska alltid vara kostnadsfri. Utbildningen ska sträva efter att ge invandrare självständiga kunskaper i finska eller svenska. För integrationsdeltagare och invandrare ska det också ordnas undervisning i det egna modersmålet, kunskaper i det egna modersmålet stöder inläringen av andra språk.
- Internationella studerande ska ha smidig tillgång till pålitliga, tillgängliga och jämlika tjänster. Tjänsterna ska också till tillämpliga delar finnas på engelska.
- Internationella studerande ska garanteras möjlighet att göra EU-registrering och adressanmälan, att få rätt till hemkommun, att söka identitetskort för utlänning samt att få finska nätbankskoder, tillgång till myndighetstjänster och studieförmåner. Detta ska ske smidigt inom en månad efter ankomst, utan oskälig ekonomisk börda för studerande.
- Utbildningssystemet ska också ta hänsyn till studerande som behöver internationellt skydd eller som fallit offer för kränkning av mänskliga rättigheter. Nya kompletterande antagningskanaler ska skapas för dem.
- Den samhälleliga integrationen av flyktingar och invandrare ska stödjas genom att de ges tillräckliga möjligheter att utbilda sig. Erkännande av tidigare förvärvad kompetens och utbildning ska förbättras.

- Ökningen av antalet internationella studerande vid universiteten måste göras med en hastighet som är hållbar, utan att överbelasta lokala system och strukturer.

Studentcentrerat lärande och studieförmåga

I principerna för studentcentrerat lärande ingår valfrihet för den studerande och hans ansvar för sitt eget lärande, deltagande och att planera sin studieväg. I stället för att fokusera på vitsord och studiepoäng motiveras den studerande av samarbete, ansvar och av högklassig och aktuell undervisning.Handledning av den studerandes lärande och att stödja hen i hans val framhävs i rollen som akademiskt anställd.

Studentcentreringen ska beaktas i examinas strukturer, lärmiljöer, utvärderingar, kunskapsmål och undervisningsplaner. Lärmiljöerna ska vara tillgängliga. Undervisningen ska beakta att de studerande har olika baskunskap, behov, intressen och olika sätt att lära sig. I undervisningen bör man använda olika undervisningstekniker mångsidigt utan att de blir ett värde i sig. Närvarokraven för studerande måste vara pedagogiskt motiverade och ta hänsyn till studenternas olika livs- och familjesituationer.

Kunskapsmålen för universitetsutbildningen ska definieras per kurs, helhet och examen. Kompetens som den studerande fått under tidigare högskolestudier och utanför sådana ska tillgodoräknas i studierna i enlighet med utbildningens kunskapsmål.

Högskolorna satsar på utveckling av undervisningen genom att erbjuda den undervisande personalen behövliga resurser, pedagogiskt stöd och stöd för att introducera och utveckla en studentcentrerad pedagogik. Sätt att i undervisningen beakta studerande med annorlunda inlärningssätt ska ingå i den pedagogiska utbildningen. Personalen ska även få stöd i att använda mångsidiga, digitala undervisningsverktyg och i att planera undervisning på främmande språk riktad till en mångkulturell grupp. Ändamålsenlig undervisningsteknologi möjliggör en flexibel lärmiljö och mångsidiga undervisnings- och utvärderingsmetoder. Högskolornas interna belöningsystem ska belöna framstående undervisning.

Digitalisering främjar öppen undervisning och material vid universiteten. Universitet utvecklar undervisningspersonalens digipedagogiska kunnande för att garantera att alla studerande har lika möjligheter till lärande. De möjligheter som digitaliseringen erbjuder ska användas för att öka den studerandes kompetens, för handledning, för att utveckla kvaliteten av undervisning och handledning, för att studera vid en annan högskola och för att utveckla möjligheter till kontinuerligt lärande. Digitaliseringen kan också användas för att prognostisera kompetensbehov. I digitaliseringen måste högskolorna beakta studentcentreringen och den studerandes rätt till den information som hen äger. För att information av den studerande och om den studerandes studier ska kunna användas fullt ut ska den bevaras så att den inte bara kan användas av universitetet utan också fritt utanför universitetet. Behovet av att använda information, till exempel för att erkänna kunnande

som den studerande förvärvat någon annanstans, får alltså inte utgöra ett hinder för studier vid andra högskolor. Om den studerande vägrar ge viss information för undervisningen, får detta dock inte göra det svårare för den studerande att genomföra sina studier. Ökad digitalisering får inte heller försämra den studerandes möjligheter att i första hand få närundervisning eller -handledning. Den studerande erbjuds möjlighet att studera eller få handledning på ett flexibelt sätt digitalt när det inte finns pedagogiska hinder för att studera eller få handledning digitalt. I utvecklingen av digitaliseringen ska vi till exempel beakta de utmaningar som skapas av tillgängligheten av behövlig maskinvara och programvara och de studerandes socioekonomiska ställning.

Varje person som utexamineras från en högskola har under sin studietid fått övning i att verka i en internationell, mångkulturell verksamhetsmiljö och förstå globala utvecklingsfrågor ur sin egen disciplins perspektiv. Mobilitetsperioder är inte en förutsättning för internationalisering – principen om internationalisering på hemmaplan för in globala fenomen och undervisningsmetoder som stöder kulturell mångfald i varje examen. Internationalisering på hemmaplan och digital mobilitet är utmärkta ur tillgänglighetsperspektivet, men hållbar fysisk internationell mobilitet ska vara den primära formen av mobilitet och den ska stödjas. Universiteten måste satsa på undervisning i främmande språk och de ska erbjuda ett omfattande utbud av kurser i främmande språk. Utbytesstudier ska tillgodoräknas i examen.

I kvalitetsutvärderingen av högskolorna ska beaktas kvaliteten på undervisningen, studentcentrering, studerandes välbefinnande, inlärningsresultat, internationalism och sysselsättning av god kvalitet. Högskolornas responssystem ska vara nationellt jämförbara och högskolorna utvecklar långsiktigt sin verksamhet utgående från responsen. De studerande ska kunna delta i utvecklingen av undervisningen i alla utvecklingsskedan. De studerande ska regelbundet både ge och få respons om sina studier och responsen ska hanteras sakligt.

Studieförmågan är den studerandes arbetsförmåga. Den inverkar på hur studierna fortskrider, studieresultat och på såväl den studerandes som gemenskapens välbefinnande. Högskolorna ska främja studieförmågan på alla dess delområden: undervisning och handledning, studiefärdigheter, studiemiljö samt hälsa och resurser.

Det gagnar även universitetet att utveckla stöd för studerande. Studerande ska erbjudas rikligt stöd och handledning på alla utbildningsstadierna vid planering av studier, karriär och liv. Högskolorna ska satsa på att integrera alla nya studerande i högskolegemenskapen. De stödtjänster som högskolan erbjuder presenteras för studerande. Sådana tjänster ska det finnas ett brett utbud av ända till studiernas slut. I utbudet av stödtjänster beaktas studerandenas olika bakgrunder. Universiteten ska erbjuda studerande stöd på universitetets officiella språk och på engelska.

De studerande ska få hjälp av universitetet för att hitta de inlärningssätt och -tekniker som passar hen bäst. Dessutom identifierar och erkänner universitetet de studerandes olika, individuella egenskaper som kan påverka lärande. Universitetet ökar såväl undervisnings- och handledningspersonalens som de studerandes medvetenhet om inlärningssvårigheter. Det gör det lättare att till exempel få stöd i rätt tid och att välja undervisningsmetoder som stöder olika inlärningssätt. Särskilt i början av studierna ska universitetet även uppmuntra den studerande att utveckla sitt kritiska tänkande och problemlösningsfärdigheter. Genom det stöd den studerande får kan hen definiera och sätta ord på sin kompetens och flexibelt lära sig nytt.Handledning stöder utvecklingen av förutsättningar för livslångt lärande.

Påverkansmål

- Universitetet erbjuder handledningstjänster för att planera och förverkliga internationaliseringsperioder.
- Högskolorna planerar mångsidiga lärmiljöer för olika användningsändamål.
- Universitetens interna belöningsystem belönar högklassig undervisning och handledning.
- Pedagogisk kompetens är ett rekryteringskriterium för forskare och undervisande personal.
- Det finns ekonomiskt stöd för utbytesstudier och tillgodoräkandet av studier från utbytet är smidigt.
- Studerande garanteras möte med studiepsykologen senast en månad efter tidsbokning.
- Studiepsykologerna intensifierar samarbetet med SHVS.
- Alla nya studerande deltar i en kurs som förbereder dem för universitetsstudier. Även lärare får utbildning i hur de beaktar individuella inlärningssätt.
- Högskolorna skapar ett riksomfattande, nätbaserat program för välbefinnande och livskompetens för att stödja de studerande i deras studier och vardag.
- Varje studerande anvisas en handledande lärare eller en utbildad studiehandledare. Hen följer tillsammans med den studerande upp studieframgången åtminstone en gång i året och vid behov justeras målsättningarna. Universitetet erbjuder handledning även på engelska. Den handledning som handledande lärare ger ingår i arbetstiden.
- I inlärningsmålen för examina nämns internationella färdigheter. Internationalisering på hemmaplan är en av de ledande principerna i examensplaneringen.

- Ökad digitalisering får inte försämra den studerandes möjligheter att i första hand få närundervisning eller -handledning.
- Användning av digitala inlärningsmiljöer och webbundervisning är en del av universitetspedagogisk utbildning.
- De universitetspedagogiska studierna och personalutbildningen stöder den akademiska personalen i att utveckla sin handledningskompetens.
- Universitetspersonal utbildas i att identifiera och ta hänsyn till psykisk ohälsa och missbruksproblem hos studerande och hänvisa dem till vård.
- Högskolorna har implementerat modeller för tidigt stöd som ger tydlig och tillgänglig vägledning om hur man ska agera när en studerandes missbruk eller psykiska hälsa oroar.
- Universitetets personal utbildas i att identifiera och hantera minoritetsstress.
- Studiebelastningen är jämförbar och rimlig inom olika branscher och vid olika universitet.
- Dimensioneringen av studiepoäng övervakas genom respons och analyser och överbelastning åtgärdas. Studerande har även inom alla områden möjlighet att agera som studeranderepresentanter inom ramen för läsordningen.
- Målen för praktiken är tydliga för studerande och de studerande ska erhålla både lön för, respons på och kontinuerlig handledning för praktiken till stöd för lärande.
- Genom samarbete mellan universitet och arbetsgivare säkerställs att innehållet i praktiken utvecklar praktikantens kompetens. Målet stöds genom dialog mellan praktikanten, universitetet och handledaren för praktiken.

Högskolesystemet och examina

Högskolesystemet i Finland ska utvecklas som en helhet. Universiteten ska samarbeta tätt både sinsemellan och med yrkeshögskolesektorn. Studerande ska smidigt kunna röra sig mellan högskolorna. Högskolesystemet ska bestå av universitet och yrkeshögskolor, vilka skiljer sig från varandra såväl i fråga om deras respektive lagstadgade uppgifter som i fråga om strategier och profiler. Högskolorna ska lyda under den offentliga lagstiftning som definieras av universitets- och yrkeshögskolelagen. Högskolorna kan forma olika sammanslutningar.

Kvaliteten på finsk högre utbildning ska vara hög överallt och undervisningen utgår från aktuell beforskad kunskap. Varje högskoleenhet ska erbjuda ett tillräckligt utbud av studier. Högskolorna ska ha genuint gränsöverskridande samarbete och erbjuda internationella

studiehelheter. Den strukturella utvecklingen av högskolenätet ska ske i dialog med Undervisnings- och kulturministeriet, universiteten, studerande och behövliga intressegrupper. Fokus för utvecklingen av högskolenätet är utbildningens och forskningens kvalitet och tillgänglighet. I den regionala placeringen av högskolorna ska deras olika profiler och regionernas kunskapsbehov beaktas.

Internationalisering gör de finländska högskolorna framgångsrika. Med avseende på internationalisering är det viktigt att högskolorna har studerande från världen över. Internationella studerande bör beviljas uppehållstillstånd för hela sin studietid på en gång och den totala kostnadsbördan för studierna bör minskas, medräknat uppehållstillståndsprocessen och utkomstkraven. Högskolorna ska för att underlätta mobilitet erbjuda examina i enlighet med den europeiska referensramen för examina och kompetens. Den studerande måste kunna fortsätta från en högskola till en annan överallt i Finland och Europa. EU främjar bildning och akademisk frihet som värderingar, samt fungerande mobilitet och gränsöverskridande studentsamarbete. Utvecklingen av den europeiska utbildningen ska utgå från studerande. Utbildningen ska vara tillgänglig för underrepresenterade grupper i hela Europa. Dessutom utvecklas på europeisk nivå strukturer som uppmuntrar studerande att röra sig även utanför det europeiska högskoleområdet.

Mobilitet inom det finska högskolesystemet ska uppmuntras. Det ska vara möjligt att byta bransch vid övergången från en examen till en annan, både inom och mellan universitet, dock så att branschernas särdrag beaktas. Varje studerande som antagits till ett universitet ska ändå ha rätt att avlägga en högre högskoleexamen. Högskolorna uppmuntras att utveckla breda kandidatexamina, dock med beaktande av särdrag inom olika områden. Breda kandidatexamina utgår från ändamålsenliga kombinationer av discipliner och övergången från kandidat till magister får inte utgöra ett hinder för smidiga studier. Högskoleutbildningen ska snabbt reagera på förändrade kunskapsbehov och erbjuda vägar för livslångt lärande.

Den högre utbildningen utvecklas genom att skiljemurar mellan högskolor och utbildningsområden raderas. Det ska vara möjligt för den studerande att flexibelt välja kurser från en gemensam plattform för högskolorna om kurserna passar in i hans individuella studieplan. Det ska vara möjligt att fritt välja mellan utbudet vid det egna universitetet och andra universitet, med hänsyn till disciplinära särdrag. Det ska vara smidigt att byta bransch, och ske genom interna överflyttar inom högskolorna på så sätt att överflyttande studerande inte tar studieplatser från nya studerande. Därför ska högskolorna etablera praxis för antagning av överflyttande studerande till olika examensprogram. Överflyttande studerande ska behandlas jämlikt och högskolan ska garantera studiehandledning för dem.

Utbildningsvolymerna ska fastställas nationellt i samarbete mellan högskolorna och staten samt med beaktande av samhällets behov och så att högklassig undervisning säkerställs.

Utbildningsmängden bör inte ökas om det försämrar undervisningens kvalitet, handledning eller stödtjänster. Examina ska ha tydliga inlärningsmål som avspeglas både i examen och i de enskilda studiemodulerna. Vid uppställandet av kunskapsmålen ska representanter för arbetslivet och andra relevanta intressenter höras. Det ska finnas ett tillräckligt brett utbud av utbildning på finska, svenska och engelska.

Utbildningen ska vara avgiftsfri för alla. Konsekvenserna av terminsavgifter för studerande från utanför EU/EES-området med avseende på universitetens internationalisering, ekonomi och jämlikhet ska aktivt följas upp. Studerande är sinsemellan jämlika i fråga om undervisning och tjänster trots att en del av studerandena avlägger läsårsavgifter: det går inte att ta genvägar till exempel genom kvoter för kurser eller boende.

Stipendiesystemet ska beakta den sökandes socioekonomiska bakgrund. Det ska vara omfattande, förutsägbart och transparent. Medel för utvecklingssamarbete eller från universitetens basfinansiering får inte användas för att finansiera stipendiesystem. De sökande har information om grunderna för hur stipendier beviljas samt om storleken på läsårsavgifterna redan då de söker till utbildningen. Varken grunderna eller storleken på avgiften ändras under studiernas lopp.

Då avgiftsbelagda specialiserings- och påbyggnadsstudier blir allt vanligare måste det säkerställas att en avgiftsfri examen fortsättningsvis är tillräcklig för arbetslivet och att individen inte behöver köpa sig kompetens för att kunna få jobb. Utbildningsexporten tär inte på den avgiftsfria undervisningens resurser utan ökar dem. Utbildningsexporten genomförs på ett ansvarsfullt och etiskt sätt. Utbildningsexport görs hållbart och etiskt och nationella principer utarbetas för dess genomförande.

Påverkansmål

- Vid precisering av antalet examina ska det tas hänsyn till motiverat behov, och beaktas att resurserna räcker till och att de fördelas proportionerligt och branschspecifikt. Det finns tydliga indikatorer för uppföljning av hur visionen för högskoleutbildningen och forskningen förverkligas, och det tillsätts en uppföljningsgrupp för visionen.
- Finland uppnår Bologna-processens mål. Examina och studiehelheter erkänns i hela Europa, utan att sänka kvaliteten på utbildningen.
- Universitetsstuderande kan fritt välja biämne vid valfri högskola. Det här kan förverkligas till exempel genom att utvidga systemet med JOO-studier.
- Samarbetet mellan universiteten intensifieras genom att nationella branschspecifika studiehelheter utvecklas.

- I Finland skapas en nationell plattform för examensstuderande och andra studerande inom kontinuerligt lärande. Den gemensamma plattformen för högskolorna möjliggör också studier som är oberoende av tid och rum och uppmuntrar till samarbete högskolorna emellan. Plattformen genomförs i samarbete mellan högskolorna genom öppna gränssnitt och delning av data.
- Kandidatexamen erbjuder bred beredskap att avlägga magisterexamen inom en annan bransch. Branschernas särdrag beaktas.
- Flyktingar och asylsökande kan fortsätta sina studier i Finland. Asylsökandenas möjligheter att söka sig till högre utbildning stöds genom att det till exempel erbjuds förberedande överbyggande studier eller kurser.
- De terminsavgifter som introduceras utvärderas kritiskt med minst två års mellanrum. Terminsavgifterna frångås så fort som möjligt.
- Internationella studerande beviljas uppehållstillstånd för hela studietiden. Studieprogram har planerats på så sätt att det är möjligt att avlägga så många studiepoäng per läsår som det krävs för att förnya uppehållstillståndet, och samarbete mellan myndigheter och läroanstalter ska fungera smidigt överallt i Finland.

Universitetsstuderanden

Vettig inkomst för studerande

I Finland bör satsningar på studerande ses som en samhällelig investering i framtiden. Samhället erbjuder varje individ jämlika möjligheter att studera oberoende av socioekonomisk bakgrund eller boendeort.

Studiestöd

Försörjningen under studietiden ska tryggas i första hand genom ekonomiska förmåner och studiestödets lånebetoning ska slopas. Studerande har möjlighet att komplettera sin försörjning med studielån och en måttlig mängd arbete om de så önskar. Återbetalningen av studielånet och villkoren för betalningsbefrielse ska vara humana för personer med studielån och små inkomster. Studielånsbeståndet ska hållas på en skälig nivå så att det inte begränsar karriär- och livsbesluten för dem som är intresserade av högskoleutbildning eller nyutexaminerade.

För studier i Finland ska studiestöd avsett för högskolestudier beviljas endast för högskoleexamina vid de universitet som nämns i 1 § i universitetslagen samt vid yrkeshögskolor som beviljats tillstånd. Statsgaranti för studielånet ska beviljas även för studier vid Försvarshögskolan.

Påverkansmål

- Studiepenningsbeloppet ökas så att nivån på studerandes penningförmåner ökas till nivån för grundskyddet under tiden vi övergår mot en ny modell för social trygghet och en basinkomst.
- Studiestödets element i euro binds till folkpensionsindexet. Indexjusteringarna görs årligen.
- Försörjarförhöjningen ligger på en tillräcklig nivå och är barnspecifik.
- Studiestödet flyttas från Undervisnings- och kulturministeriet till Social- och hälsovårdsministeriets förvaltningsområde.
- Antalet studiestöds månader per examen ökas till 60 för kandidat- och magisterexamina, och på motsvarande sätt för examina med annan omfattning. Villkoren för stödmånader enligt provning lindras.
- Studiestöd i två steg slopas.

- Kravet på att avlägga minst 20 studiepoäng per läsår för att vara berättigad till studiepenning avskaffas.
- Efter att studiestödet har upphört lindras villkoren för att återgå till studiestöd.
- Processen för att följa hur studierna framskrider är så smidig som möjligt för den studerande.
- Återkrav av studiestöd på grund av att den studerande passerat inkomstgränsen utvecklas i en mer lineär riktning, till exempel så att återkravet kan gälla endast en del av månadens utbetalda studiestöd. Återkrävda studiestöds månader ska återbetalas till den studerande.
- För studielånet regleras ett ränteskydd som tillhandahålls av staten och villkoren för ränteunderstödet förbättras. Ränteunderstödet ska gälla längre och inkomstgränserna höjs.
- I kriterierna för studielånkompensationen under studietiden beaktas endast den för examen använda studietiden som den studerande lyft studiestöd för.
- Återkravet av studielånet ska inte vara kopplat endast till studiestödet – återkravet ska skjutas upp om examensstudierna bevisligen pågår och framskrider.
- I fråga om studielånkompensationen övergår man till en årsbaserad modell för studielånkompensation.
- Studielånssystemet ska vara jämlikt för alla högskolestuderande.
- Studiestödssystemet uppmuntrar till internationell rörlighet till exempel genom att beakta utbytesstudier i form av flexibilitet i studiestöd tiden och när det gäller att få studielånkompensation.
- Internationella studerandes försörjning förbättras genom att det skapas en för ändamålet lämplig förmån. På längre sikt beviljas den sociala tryggheten för studerande alla examensstuderande som studerar i Finland.
- Om utexamineringen fördröjs av hälsoskäl kan den tidsfrist som berättigar till studielånkompensation förlängas.

Övriga förmåner för studerande

Studerandes försörjning tryggas förutom med studiestöd också med andra förmåner beroende på livssituationen. Övergångarna mellan olika förmåner sker smidigt och beaktar olika livssituationer.

Påverkansmål

- Studerande omfattas av allmänt bostadsbidrag. De problem som orsakas studerande och unga på grund av att bidraget är hushållsspecifikt ska avhjälpas genom att bidraget utvecklas så att det blir mer individuellt.
- Studerande ska ha rätt till en rimlig förmögenhet och en tillräcklig inkomstnivå utan att det påverkar bostadsbidraget negativt.
- Stödet för studerandes boende ska gälla året om, ligga på en tillräcklig nivå, vara indexbundet och beakta regionala levnadskostnader.
- Maximimängden studier under sjukskrivning slopas.
- Studielånet, oavsett om det lyfts eller inte, får inte räknas som inkomst vid behovsprövning av någon social förmån.
- Nivån på de sociala förmånerna ska vara tillräcklig och de ska inte sänkas på grund av studier. Dessutom ska rimligt med arbete tillåtas.
- Övergången från studiestöd till andra förmåner och tillbaka till studiestöd ska vara smidig och får inte belasta den studerande.
- Förmånssystemet ska identifiera begreppet studieoförmåga. Om studieförmågan försämras ska studerande ha tillgång till den förmån som behövs för att stödja återställandet av studieförmågan.

Framtida social trygghet

Målet med den finländska sociala tryggheten ska vara ett universellt och enhetligt förmånssystem, inom vilket utkomstskyddet och övergångar mellan olika livssituationer är smidiga. De studerandes förmåner är en del av den sociala tryggheten. Således möjliggör stödet att den studerande är förmögen att studera och kan bedriva heltidsstudier.

Påverkansmål

- Grunden för systemet för social trygghet ska vara individuell, ersättningsfri, enkel och tillräcklig basinkomst för ett människovärdigt liv. Basinkomsten ska möjliggöra studier, självutveckling, arbete, företagande och en smidig sammanjämkning av familjelivet.
- Det behövs ett nytt mer omfattande försök med basinkomst som omfattar olika befolkningsgrupper. Studerande ska delta i försöket.

- Förmånerna för studerande ska förnyas i samband med den mer omfattande reformen av den sociala tryggheten och införlivas med den nya modellen för social trygghet som införs.

Studentluncher och måltidsstöd

Alla studerande ska ha möjlighet att äta studentmåltider. Det är viktigt att studentmåltiden är högklassig, hälsosam, förmånlig och mångsidig samt att den är producerad på ett hållbart sätt och beaktar även specialdieter. Studentmåltiderna är ett viktigt stöd även för folkhälsan och hållbar utveckling. De ska uppmuntra till vegetarisk kost och styra studerande att minska sin köttkonsumtion samt matsvinn.

Studentbispisningen stöds genom ett måltidsstödssystem. Universiteten ska varsebli sitt ansvar för att arrangera måltider för studerande och personal. Universiteten bär för egen del ansvar genom att även i fortsättningen bekosta investerings- och anläggningskostnader och lokalhyror för studentrestaurangerna. Till studentrestauranger som verkar i andra lokaler än högskolans lokaler kan även framöver utbetalas ett extra måltidsspecifikt stöd som ersätter utgifter för lokalerna och fasta anläggningar. Det ska endast gå att höja maximipriset på måltiden då även nivån på måltidsstödet höjs.

Påverkansmål

- Måltidsstödet ska permanent utökas till att omfatta även medhavd studerandemat.
- Nivån på måltidsstödet säkerställs i linje med ökningen av produktionskostnader. En höjning av maximipriset för en måltid måste bindas till en höjning av måltidsstödet
- Studentrestaurangerna serverar högklassig och näringsrik vegetarisk och vegansk mat.
- Studerande vet varifrån maten kommer och matens näringsvärde och koldioxidavtryck är lätt tillgängliga. Studentrestaurangerna betonar ekologiska råvaror.
- Begränsningen måltidsstöd för en måltid per dag och studerande ska avskaffas.

Högklassiga studentbostäder till rimliga priser

Studerande har rätt till högklassiga bostäder i enlighet med sina behov, så att de kan studera på heltid och deras sociala behov, välbefinnande och möjlighet att klara sig ekonomiskt säkerställs. Bostadspolitiken som gäller studerande ska basera sig på de studerandes behov och önskemål, och deras boende ska inte styras genom tvingande metoder eller incitament eller villkor som gäller utkomsten.

Studentboende är ett socialt bostadsutbud som riktar sig till personer med små inkomster i särskilt bostadsbehov. Därför ska rimliga priser på studentbostäder säkerställas genom tillräckliga och fungerande produktionsstöd, lättare reglering och ett utbud av förmånliga tomter. Valet av boende ska utvecklas så att det bättre beaktar studerandenas bostadsbehov i förändring, såsom jämlikhet och gemenskapsboende.

Renovering och omvandling av gamla lägenheter till studentbostäder främjas som en del av målet att öka antalet studentbostäder. Samtidigt görs bostadsproduktionen mer hållbar. Ett nationellt mål ska ställas för byggandet av nya studentbostäder, och man ska förbinda sig till att uppnå målet genom politiska åtgärder för att undanröja flaskhalsar som försvårar och bromsar upp byggandet av studentbostäder. Kommunerna ska ställa upp mål för byggandet av studentbostäder och staten ska uppmuntra kommunerna att ställa upp och nå målen.

Studentboendet måste utvecklas i enlighet med nutidens krav. Hållbart boende och hållbar konsumtion rangordnas ofta högt av studerande, men möjligheten att välja och betala för hållbart boende är ofta snäv. Användningen av energi- och miljövänliga lösningar ska främjas och möjliggöras inom studentboende genom att utveckla produktionsstöden och bestämmelserna som styr byggandet, utan att detta leder till avsevärt högre hyresnivåer.

Högklassigt och tillräckligt studentboende ska utvecklas till en attraktionsfaktor både för inhemska och internationella studerande. För att målen ska uppfyllas behövs det utöver ovanstående metoder en engagerande och flexibel boendedemokrati och nya lösningar för att främja gemenskapsboende. Större uppmärksamhet ska också fästas vid internationella studerandes separata behov och vid att beakta deras situation.

Påverkansmål

- Studentboende ska hållas inom ramen för investeringsbidrag för specialgrupper. Befogenheten att bevilja investeringsbidrag ska vara tillräcklig för alla projekt som rör studentbostäder.
- Självriskräntan och amorteringsprogrammet i modellen med långfristiga räntestödslån ska reagera på förändringar i den ekonomiska miljön och garantera ett tillräckligt statligt stöd. Studentbostadsprojekt ska också ha rätt till samma stöd som annan hyresbostadsproduktion som stöds av staten.
- Kommunerna ska planera tillräckligt med tomter avsedda för studentboende. De ska planeras enkla och för exakta planbestämmelser som styr byggnadssättet ska inte fastställas. Studentboende ska undantas från bilplatsnormen samt kravet på affärslokaler och lekplatser. Studentbostäder planeras nära högskolor och viktiga tjänster.
- Urvalet av boende till studentbostäder ska utvecklas så att jämlikhet, gemenskapsboende och andra behov som framkommer hos potentiella boende

bättre kan beaktas och så att det blir enklare för internationella studerande att bo i studentbostäder.

- Staten ska fastställa och förbinda sig till ett nationellt mål för att öka studentboende som den vanligaste formen av boende för studerande.
- Staten ska uppmuntra kommunerna att bygga studentbostäder genom MAL-avtal, där det förutsätts att ett kommunalt mål ställs upp för studentboende, att man lättar på plankraven gällande studentboende och att det finns ett tillräckligt utbud av tomter.
- Produktionsstöden för studentbostäder ska mångsidigt uppmuntra byggare till miljövänliga lösningar och möjliggöra starka satsningar på dessa utan att de miljövänliga lösningarna höjer hyrorna orimligt för de studerande.
- Vid byggande av studentbostäder ska särskild uppmärksamhet fästas på bostädernas tillgänglighet, sundhet och trivsel.
- Städer och andra aktörer tillhandahåller hållbart och rimligt prissatt boende, också på andra sätt än i form av studentbostäder.
- I kostnadsstyrningen av ARA-projekt ska man övergå till bedömning av livscykelkostnader och koldioxidavtryck under livscykeln.
- I studentbostäder införs nya system som förbättrar boendedemokratin samt möjligheterna att påverka och få information genom metoder som möjliggörs på grundval av undantag för särskilda grupper enligt lagen om samförvaltning i hyreshus.
- Lösningar för gemenskapsboende ska möjliggöras genom att kostnaderna för detta börjar omfattas av ARA:s produktionsstöd och gemenskapsboende ska också underlättas vid valet av boende.
- Studentboende utvecklas till en attraktionsfaktor för internationella studerande att komma till och stanna i Finland. Det ökade antalet internationella studerande beaktas när studentbostäder byggs och boende till dessa väljs. Utländska studerande ska ha rätt att bo i studentbostaden en rimlig tid även efter utexaminering.
- Statens bostadsfond och den sociala bostadsproduktionen ska stå på en finansiellt hållbar grund.

Studerandehälsovård och SHVS

Hälsovårdssystemet och hälso- och sjukvårdstjänster tillräckliga resurser stöder välbefinnande och upprätthåller arbets- och studieförmåga. Hälsovårdssystemet jämnar ut skillnader mellan olika befolkningsgrupper och samarbetar tätt med socialtjänsten.

Resurserna för hälsovården ska riktas till att förebygga problem och till lågröskeltjänster. Betydelsen av motion för att främja hälsa ska beaktas och alla ska ha möjlighet att röra på sig. Digitalisering och de möjligheter som egenvård erbjuder ska utnyttjas inom hälsovården.

Hälsovårdssystemet ska utgå från livscykelperspektivet. Tjänsterna ska planeras och förverkligas i huvudsak enligt åldersgrupp. På så sätt ackumuleras stor kompetens gällande typiska hälsoproblem för olika åldrar. Livscykel tanket främjar ett helhetstänk gällande tjänstebehovet för individer och befolkningsgrupper. En central del av livscykelperspektivet är tjänsterna inom studerandehälsovården.

Studerandehälsovårdens uppgift är att holistiskt främja hälsa och välbefinnande för studerande och inom studiegemenskapen. Studerandehälsovården måste vara mer än bara hälsovård för studerande: den är en operativ och lagstiftande helhet som fokuserar på samhällshälsa och förebyggande vård, till vars uppgifter hör att ge studenterna grundläggande hälso- och sjukvårdstjänster. Som en del av det här erbjuder studerandehälsovården studerande basservice inom hälso- och sjukvård. Särskilt viktiga helheter inom studerandehälsovården är fungerade tjänster inom psykisk hälsa, sexuell och reproduktiv hälsa samt oral hälsa. Även unga även utanför studerandehälsovården ska få hälsorådgivning och hälsokontroller. Alla studerande på grundexamensnivå ska vara berättigade till studerandehälsovårdens tjänster. För forskarstuderande bör högskolorna ordna företagshälsovård med tillräckliga resurser som motsvarar deras hälsobehov. Servicekedjorna mellan studerandehälsovården, socialtjänsten och den offentliga hälsovården är smidiga och tydliga. Det är lätt att överföra patientinformation mellan de olika aktörerna.

Studerandehälsovården för grundexamensstuderande vid alla högskolor och internationella utbytesstuderande som är medlemmar av studentkåren ska arrangeras via Studenternas hälsovårdsstiftelse (SHVS). SHVS ska vara en del av det offentligt finansierade hälsovårdssystemet. Studerande deltar i SHVS beslutsfattande. Studerande deltar även i att finansiera SHVS genom att studentkåren eller studerandekåren uppbär en lagstadgad, obligatorisk och resonlig hälsovårdsavgift. SHVS finansiering ska vara förutsebar och bygga på långsiktiga avtal. Studerande ska ha tillgång till fungerande hälsovård på samma nivå, oberoende av var de bor eller studerar.

SHVS och andra offentligt finansierade vårdaktörer måste tillhandahålla tjänster och information på finska, svenska och engelska. SHVS personal bör få regelbunden utbildning och ha kompetens även i likabehandlingsfrågor. SHVS ska erbjuda lågröskeltjänster till exempel på campus. SHVS bör erbjuda tjänster med låg tröskel exempelvis på campus. SHVS ska vara en föregångare inom digitalisering samt satsa på folkhälsa och samarbete med läroanstalter. SHVS erbjuder universitetsstuderande en högklassig tjänstehelhet, som omfattar allmän hälsa, munhälsa och mentalvårdstjänster.

Påverkansmål

- SHVS personal behöver utbildas för att bättre möta alla studerande. Elevhälsovårdens personal ska ha beredskap att bemöta elever som hör till minoriteter. Personalen bör erbjudas likabehandlingsutbildning om bland annat fördomar och antaganden, ableism och rasism.
- All studerandehälsovård för grundexamenstuderande vid alla högskolor samt för internationella utbytesstuderande som är medlemmar av studentkåren ordnas via Studenternas hälsovårdsstiftelse (SHVS).
- SHVS är en del av det offentligt finansierade hälsovårdssystemet. Tillräcklig finansiering för SHVS är tryggad för framtiden.
- SHVS är en ledstjärna inom digitala hälsovårdstjänster, inom egenvård på båda de inhemska språken samt inom nya lågtröskeltjänster i form av campusmottagningar.
- Studerande har en snabb tillgång till studerandehälsovårdens mentalvårdstjänster med låg tröskel. Det erbjuds mångsidiga mentalvårdstjänster som lämpar sig bäst för varje individ, såsom individual- och gruppterapi samt digitala tjänster.
- Unga under 29 år och alla högskolestuderande erbjuds möjlighet till gratis rehabiliterande psykoterapi.
- Studerande får snabbt tid till mentalvårdstjänster med låg tröskel. Det ska finnas ett brett utbud av tjänster för psykisk hälsa, inklusive individuell terapi och gruppterapi samt digitala tjänster. De här tjänsterna finns också tillgängliga på engelska och tar hänsyn till mångfalden av kulturella och språkliga bakgrunder.
- För att säkra att det finns tillräckligt med psykoterapeuter måste psykoterapiutbildning finansieras offentligt och göras till avgiftsfri utbildning för psykoterapistuderande.
- Studerandehälsovården och den offentligt finansierade sjukvården bör erbjuda gratis preventivmedel till alla studerande under 29 år och till alla studerande som omfattas av SHVS. Servicekedjorna mellan studerandehälsa, sociala tjänster och folkhälsan är smidiga och tydliga. Det ska vara enkelt att överföra patientdata mellan olika aktörer.
- Högskolorna ordnar arbetshälsovård med tillräckliga resurser och som motsvarar hälsobehoven för alla som studerar för licentiat- eller doktorsexamen.
- Studerande på andra stadiet överflyttas till skolhälsovårdens ansvar såväl i lagstiftningen som i själva verksamheten. Vård av psykisk ohälsa blir en av skolhälsovårdens lagstadgade uppgifter.

- Hälsorådgivning och hälsokontroller ordnas även för de unga som inte omfattas av studerandehälsovården.
- På högskolorna erbjuds de grundläggande tjänsterna inom social- och hälsovården inom ramen för det offentligt finansierade hälsovårdssystemet på finska, svenska och engelska.
- Processen att söka vård bör kunna inledas när som helst oavsett tidpunkt. SHVS ska ha en dygnet runt-öppen kontaktkanal för att bedöma vårdbehovet.